

Prosjektsøknad

Oppfølging av Melding om kystskogbruket 2016 -2020

Prosjektnavn Oppfølging - Melding om kystskogbruket 2015

Kort beskrivelse

Prosjektsøknaden er en beskrivelse av hvordan fylkeskommunene i fellesskap skal følge opp Melding om kystskogbruket 2015.

Prosjektbeskrivelse

Oppfølgingsarbeidet er planlagt som et fireårig samarbeidsprosjekt rettet mot skog- og trenæringen langs kysten. Ti fylkeskommuner står sammen om oppfølgingsarbeidet. I tillegg til fylkeskommunene legger skognæringa ned betydelige egne ressurser, som matcher den fylkeskommunale andelen, i å følge opp Kystskogmeldingen. Både overbygningen Skognæringa Kyst og de fylkesvise skognæringsforumene deltar aktivt i arbeidet. Fylkesmennene bistår med faglig råd og tar utviklingsansvar i kraft av sin rolle i det regionale partnerskapet. Der det er naturlig vil andre aktører bli invitert og utfordret konkret på å bistå i oppfølgingsarbeidet.

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	Nord-Trøndelag fylkeskommune, Kystskogbruket Org.nr:938967091	Seilmaker gt. 2, 7735 STEINKJER	-
Kontakt- person	Kirsti Haagensli	seilmaker gt.2 7735 STEINKJER	90579150
Prosjekt- leder	Kjersti Kinderås	Kongens gt.42	952 39 006

Spesifikasjon

Bakgrunn

Kystskogmeldingen fra 2008 la et grunnlag for stort engasjementet og vellykket samarbeid mellom fylkeskommunene, næringa og kommunal og statlig forvaltning. Etter 8 år var det tid for å revurdere målsettinger, prioriteringer og plattform for videre samarbeid og det ble vedtatt å rullere Kystskogmeldingen.

Politikken i kystskogbruket handler om hvordan vi skal skape ei bærekraftig næring ut av våre store og økende ressurser. Men ikke minst handler det om hvordan vi ved samspill, innovasjon, og med hensyn og respekt for miljøverdiene naturen vår representerer, kan utvikle skog- og tresektoren. Melding om kystskogbruket 2015 viser hvordan det kan gjøres. Den viser også hva som kreves for å lykkes i vår kystregion.

Prosjektmål

Prosjektmålet er meldingens hovedmål, delmål, strategier og prioriterte anbefalinger. I Kystskogmeldingens handlingsdel, gir i kapittel 2 og 3, en oversikt over målene, strategiene og anbefalinger. Prioriterte anbefalinger, kap. 3.3, gir en oversikt over anbefalinger og aktørens oppfølgingsansvar.

I det videre arbeidet i å følge opp meldingen lages en plan for oppfølging av de prioriterte anbefalingene. For det fylkeskommunale arbeidet har vi kalt dette for fylkeskommunalt oppfølgingsprosjekt (FKO).

Hovedmål

- Verdiskapingen i Kystskogbruket skal firedobles fram til 2045.
- Kystskogens karbonlager skal økes og trevirke skal i økende grad erstatte mindre klimavennlige materialer og energikilder.

Delmål

1. Kystskogens produksjonspotensial og skogressurser skal utnyttes. Vi skal sikre økt skogproduksjon og råstoff-forsyning på kort og lang sikt.
2. Økt bruk av tre og treprodukter. Markedet skal tilbys konkurransedyktige produkter av fornybare materialer med positivt CO₂-avtrykk.
3. Rammevilkår som gir konkurransekraft for hele verdikjeden
4. Økt videreutvikling og innovasjon i verdikjedene
5. Bidra til å utvikle en nasjonal skogeierpolitikk
6. Etablere og avsette til klimaskoger 1 million dekar med en opptrapping til 5 millioner dekar i løpet av de kommende 50 år

Fylkeskommunalt oppfølgingsprosjekt (FKO)

Fylkeskommunalt oppfølgingsprosjekt 2016-2020 konkretiserer det videre arbeidet i oppfølging av Kystskogmeldingen 2015. Prosjektet har en tidshorison på 4 år. Felles oppfølging bidrar til at fylkeskommunene sammen tar rolle som regional utviklingsaktør innen skog- og trenæringa. Et slikt samarbeid er mer effektivt og har større kraft enn det hver enkelt fylkeskommune ville klart alene.

Arbeidsmåter

- Politisk samarbeid med nasjonale myndigheter

Fylkeskommunalt Oppfølgingsprosjekt følger opp skogpolitiske spørsmål i meldinga. Skog- og tresatsingen er en nasjonal satsing. Skal målene nås, må Kystskogbruket være med og bidra tungt med mer skog på de mest produktive arealene. Skogen langs kysten blir nå etter hvert hogstmoden og gir et særdeles godt grunnlag for økt uttak av fornybart, klimariktig råstoff til økt verdiskaping. Det er et fylkeskommunalt ansvar at nasjonal skogpolitikk og satsing treffer kystskogbrukets utfordringer og potensiale.

- Felles fylkeskommunal jobbing – fylkeskommunen som regional utviklingsaktør

Fylkeskommunene har ansvar for regional utvikling. Det innebærer også ansvar for regional utvikling av skognæringa. I samarbeid med det regionale partnerskapet utarbeider fylkeskommunene regionale næringsstrategier. Kystskogmeldinga er en av fylkeskommunenes næringsstrategier.

- Fylkeskommunen som forvaltning- og tjenesteaktør

Fylkeskommunene har ansvar for transporttjenester og fylkesveger. Fylkeskommunene har ansvar for fylkesveg med tilhørende ferger, bruer, tunneler og gang- og sykkelveger. Melding om kystskogbruket har prioriterte anbefalinger som berører fylkesveiene, spesielt gjelder dette flaskehals på offentlig veinett. De er bestiller at transport-tjenester og det er viktig at fylkeskommunene har innkjøpsstrategier som bidrar til lav klima og miljøpåvirkning.

Videregående opplæring er innenfor fylkestingenes ansvarsområde.

Videregående opplæring er inngangsporten til yrkeslivet og til videre studier. Derfor er et samarbeid viktig for å møte skog- og trenæringens behov for kompetanse.

Fylkeskommunene er byggeiere og –forvaltere. Som offentlige oppdragsgivere er fylkeskommunene pålagt ved lov å ta hensyn til livssyklus kostnader og miljømessige konsekvenser under planleggingen av den enkelte anskaffelse, jf. lov om offentlige anskaffelser § 6.

Innkjøpsseksjonene har ansvaret for inngåelse av rammeavtaler på forbruksvarer og tjenestekjøp og bistår fylkeskommunens virksomheter og samarbeidende kommuner i innkjøpsprosesser. Derfor er fylkeskommunene målgruppe både som byggeier, utbygger og innkjøper.

Prioriterte satsingsområder i FKO og aktiviteter

Fylkeskommunalt oppfølgingsprosjekt 2016-2020 har valgt ut fire prioriterte satsingsområder. Innen hvert område er det mange anbefalte tiltak. Ikke alle tiltakene kan prioriteres like sterkt og for hvert prosjektår vil det lages en årlig plan med budsjett. Som vist i punktet aktiviteter (lenger ned i søknaden), vil det for hvert år foreligge årsrapport og regnskap.

1. Prosjektledelse – verdikjeder og nettverk
2. Infrastruktur
3. Skog og klima
4. FoU, innovasjon og trebruk

Overordnet for alt arbeid er informasjon – som er en gjennomgående oppgave i alle fire prosjektområdene. Kystskogbruket har egen hjemmeside som brukes aktivt for å legge ut nyheter og dokumenter, <http://www.kystskogbruket.no/>.

1 Prosjektledelse - verdikjeder og nettverk.

Kystskogbruket er en del av fylkeskommunenes ansvar og Fylkeskommunalt Oppfølgingsprosjekt er derfor en viktig del av et regionalt partnerskap i fylkene.

Prioriterte tiltak

- 1.1 Følge opp nasjonal skogpolitikk med hensyn til behovene i kystområdene
- 1.2 Tett samarbeid mellom næringa, fylkesmennene og politikerne for å synliggjøre mulighetene og utfordringene for treffsikker skog- og næringspolitikk i kystregionen.
- 1.3 Fylkeskommunenes nettverksarbeid videreføres gjennom Felles Fylkeskommunalt Oppfølgingsprogram.
- 1.4 Økt nettverkssamarbeid mellom de fylkesvise/regionale næringsklynger og Skognæringa Kyst SA. Fortsatt fokus på verdikjedesamarbeid for økt aktivitet og verdiskaping.

Prosjektledelse innbefatter møter i styringsgruppa og arbeidsutvalget. Styringsgruppa er forholdsvis stor og møtene søkes lagt i samband med konferansene i Kystskogbruket. Prosjektledelsen omfatter også godtgjøring av administrativ ressurs, reiser og møter. Se for øvrig under pkt. organisering.

2 Infrastruktur

Kystskogområdene har svært lav skogsbilveidekning pr. arealenhet i forhold til skogstrøkene. Skogsbilveier sikrer tilgang til skogressursene og har stor betydning for kostnader ved hogst og framkjøring av tømmer. Tilstrekkelig skogsbilveidekking er viktig for å utnytte og øke kapasiteten i driftsapparatet. Det er et behov for en ekstraordinær satsing på infrastruktur i skogen og fra skogen til industri: skogsbilveier, utbedring av flaskehals på veinettet, tømmerkaier og terminaler.

Prioriterte tiltak

- 2.1 Det er behov for firedobling av skogsveibyggingen i 20 år fremover. Ekstraordinær satsing på infrastruktur er nødvendig for å få tilsvarende veidekning som i landet forøvrig.
- 2.2 Kystskogbrukets infrastrukturprogram skal følges opp med handlingsplan og konkrete tiltak for skogsbilveier, tømmerkaier og flaskehals på offentlig veinett. Veiplanlegging og taubanedrift må sees i sammenheng. Sikre forutsigbarhet for driftsformer i bratt terreng og utvikle taubanemiljøet i landet.
- 2.3 Kostnadseffektiv og miljøvennlig råvareflyt til industrien krever en stor nasjonal offensiv for utbedring av flaskehals på det offentlige veinettet. Det er behov for en nasjonal flaskehalsanalyse.

Infrastrukturprogrammet for kystskogbruket ble ferdigstilt høsten 2015 og omfatter sammenhengen mellom skogsbilveier, offentlige veier og tømmerkaier. Med utgangspunkt i eksisterende infrastruktur og prognoser for hvor og når framtidig skog vil bli hogstmoden, skisseres hvordan en utbygging av infrastrukturen gjennomføres på en mest mulig effektiv og samfunnsøkonomisk måte. Tiltakene i programmet forutsettes gjennomført som en ekstraordinær nasjonal satsing.

Skogsbilveiene – det foreslår at utbygging av skogsbilveinettet i kystfylkene forseres kraftig, opp mot en 4-dobling av årlig utbyggingsnivå. Totalt viser analysen at det må bygges 3550 km nye skogsbilveier, hvilket gir et investeringsbehov på ca. 2,7 milliarder kroner.

Tømmerkaier - 26 nye tømmerkaier må etableres eller utbedres frem mot 2040. Basert på erfaringstall er total kostnad anslått til ca. 650 millioner kroner. Tømmerkaierne er del av det offentlige veinettet.

Offentlige veier - flaskehals på det offentlige veinettet (kommune-, fylkes- og riksveier) må utbedres og oppgraderes. Behovet for oppgradering er ulikt i de forskjellige fylkene.

Kompetanse - skogfaglige kompetansemiljø må forsterkes. Kapasiteten innen skogsdrift inkludert taubanedrift, skogsveiplanlegging, veibygging og kaibygging må økes.

Forslag til utbygging - det er laget et forslag til periodevis utbygging av skogsbilveier og tømmerkaier. Tilhørende plan- og utbyggingsprosesser er komplekse og tar ofte lang tid. Planprosesser må derfor startes og gjennomføres i periodene før utbyggingen. Det må settes i gang et nasjonalt utbyggingsprogram for å realisere de store lønnsomme tømmerressursene i kystskogbruket. I fylkene trengs en felles oppfølging med næringa, forvaltningen og regional politisk nivå.

3 Skog og klima

Skogen i Norge fanger noe over halvparten av de totale nasjonale CO₂ utslippene som er på ca. 50 millioner tonn! Planmessig klimaskogsatsing på kysten fremstår som et kostnadseffektivt tiltak vi kan gjennomføre innenlands for å binde CO₂ fra atmosfæren. Planting av skog på gjengroingsarealer er et godt «føre-var-tiltak». Kystskogbrukets anbefaling er at 5 millioner dekar av kystens gjengroingsareal benyttes til klimaskoger de kommende 50 år. Klimaskogenes primære formål og høyeste prioritet er binding av CO₂. Skogene skal bygges opp slik at biologiske mangfold, kulturverdier, rekreasjon og landskapshensyn blir ivaretatt og kan utvikle seg.

Prioriterte tiltak

- 3.1 Kystskogbruket skal være pådrivere i prosessen for å etablere et nasjonalt finansiert klimaskogprogram.
- 3.2 Det etableres klimaskoger i alle kystfylkene. Som en del av oppfølgingsarbeidet med meldinga skal det arbeides aktivt med motivasjon, informasjon, erfaringsoverføring og veiledning. En del av oppfølgingen skal bidra til å etablere en ordning for frivillig kjøp av klimavoter i klimaskog fra skognæringen og fylkeskommunene.
- 3.3 Mulighetsrommet i Plan og bygningsloven utredes i for å stille krav om fornybare materialer med positivt CO₂ fotavtrykk. Livsløpsanalyser for bygg (LCA – analyser) inklusiv gjenvinning til energi ønskes lagt til grunn. Spesielt skal det ses på muligheter i område- og detaljplanleggingen.
- 3.4 Fylkeskommunene oppfordres til å etablere en overordnet innkjøpspolitikk og innkjøpsstrategi der klima- og miljøpåvirkning må være et viktig mål- og satsingsområde for innkjøpsvirksomheten.

Klimaskogprogram. Klimaskoger er skogareal som etableres og brukes for å binde CO₂ i et langsiktig perspektiv (25 -120 år) og der produsert trevirke anvendes for å erstatte fossile brennstoff, stål, aluminium og betong. Kystskogbrukets anbefaling er at 5 millioner dekar av kystens gjengroingsareal benyttes til klimaskoger de kommende 50 år. Skogene skal bygges opp slik at biologiske mangfold, kulturverdier, rekreasjon og landskapshensyn blir ivaretatt og kan utvikle seg.

Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet har satt igang et treårig pilotprosjekt for planting av skog på nye arealer som klimatiltak. Formålet med pilotfasen er å høste erfaringer med blant annet klimaeffekt, miljøkriterier og gjennomføring før oppskalering og utvidet implementering av tiltaket. Det er viktig å følge opp prosjektet og å arbeide for et fullskalert klimaskogprogram.

Klimaskoger - klimavotekjøp finansierer klimaskogplanting. Fylkeskommunene kan inngå avtaler om kjøp av klimavoter f.eks på flyreiser. Det skal vurderes et kvotekjøpsopplegg basert på skogplanting. Her har i Nord-Trøndelag fylkeskommune etablert et opplegg som det kan høstes erfaring fra. Skogselskapene i Trøndelag ble bedt om å delta i et prosjektet med målsetting om å etablere egne klimaskoger. Klimaskogarealer er gjengroingsmark (dyrka-/beitemark ute av bruk), areal egnet for treslagsskifte og skogreisingsarealer.

Mulighetsrommet i Plan- og bygningsloven. Det er utført juridiske klargjøringer for muligheter til å bruke PLB til gjennomføre større løft med utstrakt bruk av tre i bygg og anlegg. Det er viktig å samle erfaringene som er gjort og kommunisere mulighetene som gis til planaktørene i regionene. Spesielt gjelder det muligheten en har til å sette krav i reguleringsplaner og bebyggelsesplaner.

Innkjøp. Fylkeskommunen har en betydelig anskaffelsesaktivitet. Målt i økonomi er de årlige kjøp av varer og tjenester til drift og investeringer den største innsatsfaktoren i virksomheten. Det er et stort potensiale for forbedring av anskaffelsesvirksomheten, også i forhold til effekter på klima og miljø. Lavutslippsutvalget har identifisert 15 tiltak som til sammen vil kunne medføre nødvendig reduksjon i norske utslipp i et langsiktig perspektiv. Mange av tiltakene kan iverksettes på lokalt og regionalt nivå. Blant annet medfører kommuners og offentlige etaters innkjøp og tjenester betydelige utslipp, både direkte ved bruk av fyringsolje i bygninger for skole, helse og omsorgssektoren og indirekte ved innkjøp av blant annet transporttjenester og avfallshåndtering.

4 FOU, innovasjon og trebruk

Kysten har historisk sett hatt stor verdiskaping. I dag er det også store, spennende utviklingsmiljøer lokalisert i denne regionen. For skognæringa vil disse miljøene være utviklende å samarbeide med. Samtidig er den økte oppmerksomheten på bioøkonomien og det grønne skiftet positivt for skognæringa, - ei næringa basert på fornybare ressurser med muligheter som gir godt miljø og gevinst for klimaet. Med unntak av Trøndelagsregionen er skogbruket forholdsvis ungt og umodent langs kysten. Dette skyldes at den omfattende nasjonale satsingen på oppbygging av ressurser på 50-tallet og fram til 90-tallet først nå begynner å gi muligheter for utvikling i større skala. Dette gir et stort verdiskapingspotensiale knyttet til skog langs hele kysten.

Prioriterte tiltak

- 4.1 Økt fokus på byggematerialenes positive CO₂-fotavtrykk er nødvendig for at byggsektoren skal bidra til å løse klimautfordringene. Krav om livsløpsanalyser i teknisk forskrift (TEK) er viktig for å synliggjøre de fortrinn tre har.
- 4.2 Tettere samarbeid mellom treindustrien og byggevarerekjeder, entreprenører, arkitekter, utbyggere etc. for å utvikle marked og produkter. Etablere flere verdikjede- og klyngeutviklingssamarbeid i kystregionen, f.eks. ARENA prosjekt.
- 4.3 Etablere et industrifond for skognæringa i tråd med SKOG22 anbefalinger.
- 4.4 Det er behov for å samlet se på investerings- og utviklingsmidler til næringa. Kystskogbrukets behov er svært differensierte og en ønsker ei bred tilnærming for å kunne utvikle ordninger som treffer de ulike behovene.

- 4.5 Kontinuerlig kontakt mellom næringa, og regionale og nasjonale politikere, for å sikre forståelse og gjennomslag for målrettet skogpolitikk.
- 4.6 Opprette et FoU-program for kystskogbruket for å stimulere til økt samhandling og større oppmerksomhet på de mulighetene som ligger i skognæringas oppbyggingsfase på kysten. Kystskogbrukets FoU-program bør innrettes i grensesnittet mot andre næringer på kysten og samtidig legge til rette for en utvikling av eksisterende trebrukende industri.
- 4.7 Bidra til felles strategiske utviklingsprosjekter ved at forskningstema i skog- og trenæringa får større oppmerksomhet i regionale FoU-fond.
- 4.8 Søke å etablere en fellesutlysning i de regionale FoU-fondene rettet inn mot utviklingsprosjekter i skognærings verdikjeder og klynger.
- 4.9 Bedre finansieringsordninger for FoU-aktiviteter knytta til kortsiktige innovasjons- og utviklingsprosjekter i eksisterende skog- og trebasert industri.

Mobilisering og kvalifisering til FOU. Et hovedmål med Kystskogmeldingen er å øke verdiskapingen i hele kystregionen og bidra til å utløse potensialer som ligger i næringen gjennom forskningsbasert innovasjon og FoU. Mobilisering til forskningsbasert innovasjon handler om å få flere aktører til å bruke forskning i sitt innovasjonsarbeid og få aktører som allerede driver med forskningsbasert innovasjon til å høyne sine ambisjoner. Dette modningsarbeidet blir viktig å lykkes med om skog og trenæringen langs kysten i langt større grad enn i dag skal kunne nyttiggjøre seg regionale, nasjonale og internasjonale satsinger og FOU-programmer. Det er behov for å arbeide systematisk og kontinuerlig med å øke skog- og trenæringens bestillerkompetanse. Også FoU-miljøenes tilbyderkompetansen må økes.

Det blir sentralt å se virkemidler i regional satsing i nær sammenheng med andre eksisterende virkemidler og å sikre koordinering og merverdi av de ulike virkemidlene.

Framover, blir det viktig å få etablert innretninger på FOU-virkemidler og investeringsfond som gir god effekt for skognæringen og treindustrien. Ordninger som er tilpasset kystskogbrukets behov til enhver tid må prioriteres og videreutvikles. Regional satsing er et viktig bidrag i dette arbeidet. Potensialet kan utløses gjennom å styrke koblingen mellom miljøene og en større del av regionenes næringsliv og offentlig sektor. Samlet kan punktene oppsummeres som følger:

- Arbeidet med mobilisering og kvalifisering til FOU i skog og trenæringa
- Sikre gode FOU-muligheter for skog og trenæringa, ved tilgang til nasjonale FOU-program og regionale midler som treffer næringa
- Støtte opp om gode ordninger i innovasjonssystemene
- En trebrukende offentlig sektor – kompetansebygging rettet inn mot offentlig innkjøps- og eiendomsforvaltning
- Utvikling av eksisterende industri og legge til rette for etablering av ny industri
- Utredninger i forhold til bruk av tre og industriell utvikling.

Utforming av utlysninger av forskningsmidler og etablering av nye forskningsprosjekt må være i tråd med utfordringene. Det er derfor viktig at næringa konkretiserer og synliggjør etterspurt kunnskap. Samtidig er det nødvendig å legge til rette for en mer langsiktig satsing som fremmer mulige nyetableringer eller omstilling i eksisterende industri. Bedriftenes kontinuerlige arbeid med markedsutvikling, produktutvikling og effektivisering vil også avdekke nye FoU-behov.

Forankring

Melding om kystskogbruket 2015 ble sendt de deltakende fylkeskommunene i april 2015. I løpet av 2015 har alle fylkeskommunene vedtatt meldingen og sagt at de ønsker å delta i oppfølgingsarbeidet. Fylkeskommunene har videre oppnevnt hver sin politiske representant til styringsgruppen.

Det er etablert et administrativt nettverk mellom fylkeskommunene. Det administrative nettverket består av saksbehandlere og er det administrative leddet for mottak av informasjon, rapportering, saksbehandling og oppfølging i fylkene. Deltakerne i nettverka er også sentrale kontakter for skognæringa i fylkene.

Skognæringa Kyst og fylkesmennesenes faglige styringsgruppe samarbeider om å følge opp Melding om kystskogbruket.

Prosjektorganisering

Prosjektet styres av en politisk styringsgruppe, med en oppnevnt politisk representant fra hver fylkeskommune.

Styringsgruppen

Finnmark	Roger Leif Hansen
Troms	Kjell-Sverre Myrvoll
Nordland	Arve Knutsen
Nord-Trøndelag	Anne Berit Sæter
Sør-Trøndelag	Stig Klomsten (leder)
Møre og Romsdal	Knut Trygge Storvik
Sogn og Fjordane	Erlend Haugen Herstad
Hordaland	Helge Nævdal
Rogaland	Torkel Myklebust
Vest-Agder	Nils Harald Rennestraum

Arbeidsutvalget

Stig Klomsten
Kjell-Sverre Myrvoll
Nils Harald Rennestraum

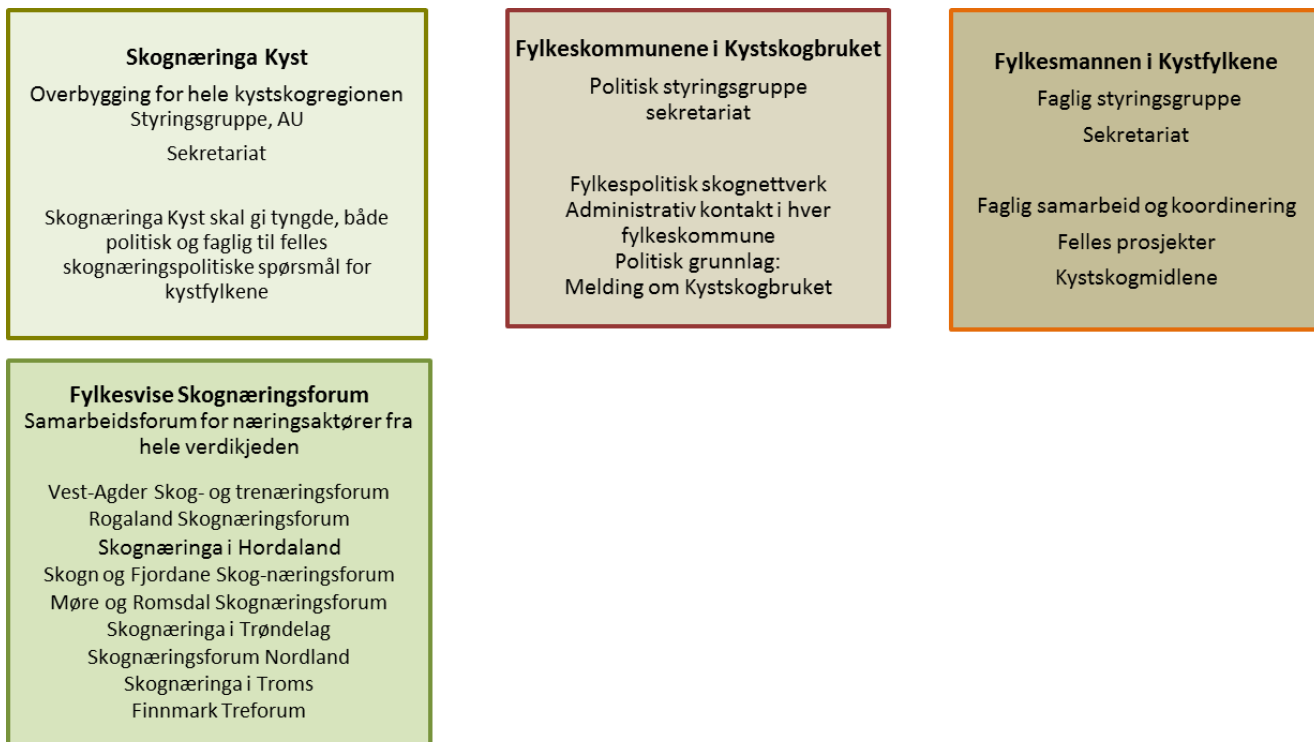
Prosjektledelse

Nord-Trøndelag fylkeskommune har sagt seg villig til å ta et særlig ansvar for å huse og ivareta oppfølgingen av det fylkeskommunale kystskogarbeidet gjennom Fylkeskommunalt Oppfølgingsprosjekt. Det er inngått en samarbeidsavtale mellom Fylkeskommunalt Oppfølgingsprosjekt (FKO) og Skognæringa Kyst om oppfølgingsarbeidet.

Nord-Trøndelag fylkeskommune er derfor prosjektansvarlig (PA) for prosjektet FFO. Skognæringa Kyst er prosjektleder (PA) for prosjektet. Kontaktperson i Nord-Trøndelag fylkeskommune er prosjektansvarlig Kirsti Haagensli. Kontaktperson i Skognæringa Kyst er daglig leder.

Samarbeidspartnere

Kystskogmeldinga er ei felles regionalpolitisk næringsmelding om skog og har et fylkeskommunalt eierskap. Meldinga følges opp i nært samarbeid med aktørene som deltar i Kystskogsamarbeidet. Det blir særdeles viktig og avgjørende for å nå målene i meldinga og skogbrukets felles mål.

Figuren viser at Kystskogbrukets organisering består av Fylkeskommunalt Oppfølgingsprogram, Fylkesmennenes koordineringsgruppe og Skognæringa Kyst som er en overbygning over fylkesskognettverkene.

Aktiviteter

Se under punktet prioriterte satsingsområder.

Aktivitetene i Fylkeskommunalt oppfølging styres gjennom

- Årlige handlingsplaner
- Årsbudsjett og langtidsbudsjett
- Rapportering
- Årsmelding og årsregnskap
- Prosjektrapportering

Målgrupper

Kystskogarbeidet retter seg mot flere målgrupper. For å følge opp melding om kystskogbruket 2015 er følgende målgrupper vesentlige.

- Nasjonale myndigheter med stortingsrepresentanter, departementer og direktorater.
- Fylkeskommunene og regionale partnerskap, som fylkesmannen, Innovasjon Norge, FOU-miljøer og forskningsrådet.
- Skog- og trenæringas aktører, deres organisasjoner og kystskognettverkene.
- Generelt, men ikke spesifikt allmennheten.

Resultat

Hva er oppnådd i arbeidet med Kystskogbruket så langt – noen eksempler

Etablering av skognæringsforum i alle fylkene – nettverk å bygge videre på.

I perioden fra 2008 og fram til meldinga ble rullert i 2015 har skognæringa gått sammen og etablert fylkesvise skognæringsnettverk. Nettverksbygging er en oppgraderingsmekanisme. Det gir resultater som

- Klyngeløgg («aktivt arbeid i lag»)
- Nettverksbygging/klyngeutvikling (kultur for samarbeid)
- Kunnskapsutvikling, informasjon og -formidling

Og fremmer næringspolitikk, påvirker politiske- og forvaltningsmessige forhold.

Infrastruktur. Totalt har staten bevilget ca. 100 millioner kroner til tømmerkaier, hvorav ca. 50 millioner kroner har gått til kystskogfylkene. I tillegg utløser dette en betydelig støtte fra kommune, fylke og næringen selv. Utbygging av tømmerkaier har hittil vist seg å gi store innsparinger i transportkostnader.

Statlige bevilgninger til skogsveier på statsbudsjettet i 2013 var totalt 79 millioner kroner. I 2015 er det totalt bevilget 121 millioner kroner til skogsveibygging, av dette går noe over halvparten til kystskogfylkene. Økningen i tilskuddet fra 2013 til 2015 er på 53 %. I mars 2015 ligger det 14 søknader fra kystskogfylkene til behandling i Landbruksdirektoratet med samlet brutto investeringsbehov på ca. 250 millioner kroner.

Pilotprosjekt - skog klima

I Klima- og miljødepartementets budsjettforslag for 2015, ble det bevilget 15 millioner kroner til planting av skog på nye areal som klimatiltak. Det ble lagt opp til en avgrenset oppstartsfase, med mål om å høste erfaringer med blant annet klimaeffekt, miljøkriterier og gjennomføring. Prosjektet pågår i perioden 2015-2018. Fylkesmannen i Rogaland, Nord-Trøndelag og Nordland deltar i pilotfasen og skal i perioden fra 2015 til 2018 plante skog på nye arealer som klimatiltak.

Trebruk og utviklingsprogram - Arena til skognæringa Trøndelag

Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner offentliggjorde 20. juni at Skognæringa i Trøndelag får status som en nasjonal Arena for klyngesatsing og innovasjon. Skognæringas Arena-søknad ble valgt ut i en tøff konkurranse blant søknader fra mange næringer i Norge og er et uttrykk for at klyngen vurderes til å kunne spille en meget viktig rolle i norsk og internasjonalt næringsliv i årene som kommer. Disse klyngene er motorer i omstillingen av næringslivet så Innovasjon Norge ved kunngjøringen!

Arbeidet med oppfølging av Kystskogmeldinga tar mål av seg til å bidra til at flere klynger og skognæringsnettverk kan nå opp og i større grad enn til nå få nyttiggjøre seg ulike satsinger rettet mot næringslivet.

Arbeidet så langt har gitt regional bevissthet og kompetanse om skog- og trenæringen. Fokus på de utfordringer og behov i verdikjeden har vært svært viktig for å kunne arbeide med videre utvikling. Skal vi lykkes må næringen få det fokus den trenger. Det grønne skiftet passer skognæringa bra. Faktisk er det slik at skognæringa har forutsetninger for å lede an i det grønne skiftet og i utviklingen av et internasjonalt konkurransedyktig næringsliv basert på biologisk fornybare ressurser.

Effekter

Potensialene for verdiskaping

Skog- og trenæringa i kystskogbruket har et økonomisk omsetningspotensial på ca. 60 milliarder kroner pr. år, dersom vi legger SKOG22s forutsetninger til grunn.

Dette er en firedobling fra nivået i 2011 på 15,9 milliarder, som er verdiskapingen eksklusive ringvirkninger. Med grunnlag i de nyeste skogressursdata skisserer Infrastrukturprogrammet en bærekraftig avvirkningsøkning fra dagens ca. 2 millioner kubikkmeter til ca. 5,5 mill. kubikkmeter i 2040.

En styrket skognæring, regionalt og nasjonalt

Skognæringa i kystskogfylkene skapte produksjonsverdier for 20,7 milliarder kroner i 2011, inkludert i dette er ringvirkninger på omtrent 4,8 milliarder kroner. Verdiskapinga har vært varierende i de siste årene, men kystskogindustrien har hatt en bedre utvikling enn ellers i landet. Kystskogbrukets andel av norsk produksjon og sysselsetting har samtidig vært økende over tid.

Industrien i Midt-Norge utgjør i dag den mest komplette næringsklyngen i landet, med verdikjedene trelast, treforedling og trebearbeidende industri. I kystfylkene er skogindustrivirksomheten i stor grad opprettholdt, slik at utviklingen her er bedre enn for landet samlet. Næringsstrukturen i skogsbransjen avgjør både hvor mange arbeidsplasser som skapes og hvor store ringvirkningene dette gir. Mens Nord-Trøndelag er størst i landet på verdier skapt i primærskogbruket og i papirindustrien, er Rogaland og Vest-Agder store på trelast og trevarer. Arbeidet med mobilisering og kvalifisering vil gi effekter som høyere deltagelse i FOU og innovasjonsprogram. Innsatsen har allerede gitt resultater – skognæringa i Trøndelag ble i juni 2016 tatt opp i Innovasjon Norges arenaprogram.

Bidrag til det grønne skiftet

Ut fra de langsiktige produksjons- og biomasseundersøkelser som foreligger, og som reflekterer de klimaforhold vi har hatt de siste 100 år, er det estimert at man på et klimaskogareal på 5 millioner daa vil kunne oppnå ca. 4,5 millioner tonn CO₂ netto primærbinding per år. Etter om lag 40 år ut i omløpet vil substitusjonseffektene fra en målrettet bruk i varige konstruksjoner ytterligere kunne bidra med 1,5 millioner tonn CO₂ per år.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Prosjektet er nå rigget for videreføring og oppfølging av meldingen. Det fylkeskommunale oppfølgingsarbeidet vil pågå 4 år, full oppskalert fra høsten 2016 til sommeren 2020. Prosjektet har et overordnet budsjett for prosjektperioden. Det skal utarbeides årlige aktivitetsplaner for hovedoppgavene med årlige budsjett.

Prosjektbudsjett 2016-2020, fordelt på satsingsområder

	Fordeling %	2016 (1/2 år)	2017	2018	2019	2020 (1/2 år)	Sum
Prosjektledelse og nettverk	30	225.000	450.000	450.000	450.000	225.000	1.800.000
Infrastruktursatsing	5	35.000	75.000	75.000	75.000	40.000	300.000
FoU, innovasjon og trebruk	45	337.500	675.000	675.000	675.000	337.500	2.700.000
Skog og Klima	20	150.000	300.000	300.000	300.000	150.000	1.200.000
Sum	100	750.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	750.000	6.000.000

Kostnadsplan

Tittel	2016	2017	2018	2019	2020	SUM
Prosjektledelse og nettverk	225000	450000	450000	450000	225000	1 800 000
Infrastruktursatsing	35000	75000	75000	75000	35000	300 000
FoU, innovasjon og trebruk	337500	675000	675000	675000	337500	2 700 000
Skog og Klima	150000	300000	300000	300000	150000	1 200 000
Sum kostnad	750000	1500000	1500000	1500000	750000	6000000

Finansieringsplan

Tittel	2016	2017	2018	2019	2020	SUM
Sør-Trøndelag fylkeskommune	75 000	150000	150000	150000	75000	600 000
Finnmark fylkeskommune	75 000	150000	150000	150000	75 000	600 000
Troms fylkeskommune	75 000	150000	150000	150000	75 000	600 000
Nordland fylkeskommune	75 000	150000	150000	150000	75 000	600 000
Nord-Trøndelag fylkeskommune	75 000	150000	150000	150000	75 000	600 000
Møre og Romsdal fylkeskommune	75 000	150000	150000	150000	75 000	600 000
Sogn og Fjordane fylkeskommune	75 000	150000	150000	150000	75 000	600 000
Hordaland fylkeskommune	75 000	150000	150000	150000	75 000	600 000
Rogaland fylkeskommune	75 000	150000	150000	150000	75 000	600 000
Vest-Agder fylkeskommune	75 000	150000	150000	150000	75 000	600 000
Sum finansiering	750000	1500000	1500000	1500000	750000	6000000

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

Det vises til Melding om kystskogbruket 2015 som er utsendt fylkeskommunene tidligere.